

PHRALIPEN

**Associação Internacional Maylê Sara Kalí
International Romani Union South America
Observatório Internacional de Mujeres Gitanas**

ASSOCIAÇÃO INTERNACIONAL MAYLÊ SARA KALÍ
INTERNATIONAL ROMANI UNION SOUTH AMERICA
OBSERVATÓRIO INTERNACIONAL MUJERES GITANAS

PHRALIPEN

Brasília-DF
AMSK/Brasil
2024

Copyright © AMSK/Brasil

Todos os direitos reservados. Vedada a reprodução total ou parcial da obra, de qualquer forma ou qualquer meio, produção, distribuição, comercialização ou cessão sem autorização do autor. Esta obra foi publicada no website www.amsk.org.br, para leitura exclusiva online. A utilização dos dados e informações devem ser descritos com os devidos créditos. Os direitos desta obra não foram cedidos. A violação dos Direitos Autorais (Lei n. 9610/98) é crime estabelecido pelo artigo 184 do Código Penal.

ISBN: 978-85-67708-16-4

LIL PHUTERDO KAL AVTORITATI ANDO BRASILI TE VAZDAS O
HATJARIFE PALA O TROBUSIMOS KA JEKH TRAJO
PATIVIKANO LE ZHUVLJANGE KAJ CHINGAREN PALAL
MANUSHIKANE PRAVI

Traductoria Romani/Sintô – Vória Stefanovsky – Elisa Costa

Phralipen

AMSK/Brasil & IRU South América - Observatório Int. Mujeres Gitanas

LIL PHUTERDO KAL AVTORITATI ANDO BRASILI TE VAZDAS O HATJARIFE PALA O TROBUSIMOS KA JEKH TRAJO PATIVIKANO LE ZHUVLJANGE KAJ CHINGAREN PALAL MANUSHIKANE PRAVI

Traductoria Romani/Sintô – Vória Stefanovsky – Elisa Costa

Phralipen: AMSK/Brasil – IRU South América – Observatório Int. Mujeres Gitanas

Pativale avtoritati,

Le zhuvlja kaj defendisaras le Manushikane Pravi, kaj sam ando I Themuno Malavipe le Zhuvljango kaj chingaras palal Manushikane Pravi, ande Brasília-DF kal 17 thaj 19 janvari 2024, andal organizacjaji kaj sikavdjoni tele, mangas te presentisaras jekh Phuterdo Lil pala o pativikano trajo le zhuvljange kaj chingaren palal Manushikane Pravi ando Brasili.

Le zhuvlja kaj defendisaras le Manushikane Pravi si amen jekh baro roli te chingaras pala o barabaripe genderosko thaj mamuj o ratipe thaj le aver formi teletherimaske, te ovel garantja kal pravi le zhuvljange thaj sa le zhenenge. Von roden te konkretisardjon le Manushikane Pravi thaj le Fundamentalni Tromalimata prinzhangle andre o them vaj avri. Chaches, si nishte grupi kaj si objeto lavtrashavimaske, obstakli thaj diferenti formi vjolencjake, thak odova si soske von defendin kausi vaj pala o kontinuto katar lenge reivindikacjaji.

Sar dikhas akala faktorja, e CIDH - Mashkaramerikaki Komisja palal Manushikane Pravi rekomendisardjas nishte mesuri kal stati, sar o zorjaripe katal organi le statoske kaj si responsabili pala e formulacjaji, implementacjaji thaj evaluacjaji katar politiki publiki fokusime pel Manushikane Pravi thaj kaj mangel te garantisaren le pravi kal grupi buter vulnerabili, thaj vi zorjaripe katal strukturi thaj budzheto ka e Programa Protecjako le Chingaritorengi palal Manushikane Pravi, te garantin e exhecutjaji katar mesuri efektivi protecjake. Akaja protecjaji therel sar objetivo te sekuril e kontinujtate la butjaki le Chingaritorengi kaj spiden, arakhen thaj garantin le Manushikane Pravi thaj ke pala lengi buti, si ande situacjaji riskime, vulnerabili vaj dikhjol jekh parravipe lenge pravonge. O Programa Arakhimaski le Chingaritorengi palal Manushikane Pravi, Komunikatorjaji thaj Ambientalisti ando Brasil aba 20 bersh kerel buti thaj arakhajlo anda e reivindikacjaji katar e civilno sojetate. E pervo versja sas kerdini ande 2004, ko duijto bersh ando mandato le Presidentosko, o Luís Inácio Lula da Silva, sar partjaji la politikaki arakhimaski le Sherutnengi. Odova bersh vi sas kerdino o Komiteto Brasiljako le

Phralipen

AMSK/Brasil & IRU South América - Observatório Int. Mujeres Gitanas

Chingaritorengo katar Manushikane Pravi (CBDDH). Makar kaj akjasavo existil aba, inke si zhuvlja kaj chingaren palal Manushimaske Pravi thaj ke lengo trajo si lavtrashavdo korkorres ke keren lengi aktivitate. Adajal, bish bersh pala o momento kana o Presidente ljas odola mesuri, ame, amare familji thaj organizacjaji si tela jekh sistema kaj na garantisarel o arakhavipe, na konsideril e diversitate le zhuvljangi kaj chingaren ande amaro them: indígeni, ribeirinhas, kilomboli, do campo e da floresta, kaljarde, rromnja, migranti, refugiati, thaj aver. Inke si but drom angle vash okoja politika publiko ando Brasili.

Amari realitate sikavel kaj le politiki le zhuvljange gele palpale adala bersh, le love dine kal politiki publiko le zhuvljange ule xareder/maj xanci, nanaj aktualizacija ando Plano Nacionalno katar politiki Zhuvljange, thaj vi len pe tele odola institucjaji kaj existin.

Mothovas kaj thas amari atencja kal palpalimata ande chingar kashte vazdas odola politiki publiko, feder sar angleder. Kana hatjaras kaj o Brasil si partja katar importanti zakoni mashkarthemenge kaj garantisaren le pravi le zhuvljange kaj chingaren pe, specjal le zhuvlja andal narodi thaj komunitati tradicjonalni, sar misalake: E Konvencja pa Eliminacija katar sal Formi Diskriminacija mamuj le Zhuvlja (CEDAW), e Konvencja anda Belém do Pará; e Konvencja pa e Eliminacija la Diskriminacjaki Ratimaski (CERD); E Deklaracija pa e Plataforma Akcjaki anda Beijing, thaj vi e Deklaracija pa e Plataforma Akcjaki anda Durban, e Deklaracija pal Pravi le Themune Narodonge thaj e Deklaracija pa o Pravo thaj Responsabilitate katal Individuj, Grupi thaj Orgaja ande Socjetate kaj trobul te promotisaren thaj arakhen le Manushikane Pravi thaj le Fundamentalni Slobodi Prinzhangle Universal.

Thaj vi dikhindoj e importancja katal Resolucjaji anda o Konsiljo pe Sekuritate katar e Organizacija Jekhime Nacjaji pal zhuvlja, Pacha thaj Sekuritate thaj pa Sexhualni Violencja, le Konklusiji 1997/2 thaj e Resolucja 2011/5 anda o Konsiljo Ekonomiko thaj Socialno. Vi konsiderisaras specjal e Resolucja 1325/2000, kaj akharel le Thema-Membri te barjaren o azhutimos logistiko, tekniko thaj Lovengo kal aktivitate pe koncjentizacija pe gendero, vi okola kerdine katar programi relevanti, sar o Fundo katal OJN le zhuvljange (7).

Konsideris vi e importancja la Resolucjaki 1820/2008, kaj akharel le thema-membri te keren lengo musaj te procesin le zhenen kaj si responsibili pala okola doshende, te garantisaren ka sa le viktimi katar sexhualno violencja, specjal zhuvlja thaj raklja, te ovel

Phralipen

AMSK/Brasil & IRU South América - Observatório Int. Mujeres Gitanas

len barbaripe ko arakhipe le zakonosko thaj axheso ka e justicja, thaj vi barjarel e importancja te getosaren e impunitate okole kerimatango sar partja jekhe dikhimaski buxli te aresas ka jekh pacha sustentabili, o chachipe thaj e nacionalno rekonciljacja (4). Pale mothovas o importanti roli le zhuvljango ko zorjaripe la Demokracjako chaches participativ, sar vi ka e prevencja thaj solucja katar konflikti thaj o zorjaripe la pachako, vi te mothovas e importancja katar e participacja barabar ande sal inicjativi kerdine vasho therdipe thaj zorjaripe la pachako thaj katar e sekuritate, vi sar o trobusimos te barjaren e participacja andel procesi te len decisji ande prevencja thaj solucja katar konflikti.

Vi mangas te sikavas e xor grizha palal obstakoli kaj pharjaren e chachi participacja le zhuvljangi ando vazdipe katar jekh socjetate justicjasa thaj khetane ka sekuritate, kana e violencja , intimidacja thaj diskriminacja na prinzhanen o Pravo thaj o ashtipe le zhuvljango te participisaren ando socjalno trajo, kaj vi dikhas le efekti bilače pe pacha thaj sekuritate.

Vi prinzhanas e responsabilitate primordialno katal Stati te keren pativ kal Manushikane Pravi le zhuvljango ande Brasili , sar mothovel o Mashkarthemuno Pravo , thaj mangas te oven implementime akale rekomendacji, sigeder sar trobul, angla o pharo panorama vjolencjako mamuj le zhuvljande kaj chingaren pala le Manushimaske Pravi :

1. Prinzhanipe:

- Te prinzhandjol kaj le zhuvlja kaj defendin le Manushikane Pravi sine zhuvlja kaj chingaren pala e garantja thaj buxlaripe le pravonge thaj kaj ande chingar bichaven lenge lavtrashavimata, vaj oven marimata thaj aver vjolencji.

-Te adoptisardjol o hatjaripe katar “risiko baro”, te lel andre leste le but dimensji vjolencjake kaj shaj te pelen tela leste: vjolencja kheruni/ andre familja vjolencja andel komunitati vjolencja katal institucj vjolencja ekonomik vjolencja kerdini katar zhene ando nav katal bare kompanji, mashkar aver.

- Dikhindoj kaj le pravi le zhuvljange kaj chingaren pala le Manushikane Pravi sine universalni, inaljenabili thaj biulade , te prinzhandjol kaj o ratipe, o klasipe, o bershipe , le problemi te primisaren servicji basiki (Sikjovipe thaj Sastipe integralni thaj lače, socjalno arakhipe, uzhipe basiko, pativako); problemi te primin justicja thaj impunitate perpetualno, bisekuritate kashte ovel len them, pani, medjo ekilibrim; problemi katar axhesibilitate fisiko thaj komunikacjaki, bipatjavipe kal droma trajoske tradicionalni thaj

Phralipen

AMSK/Brasil & IRU South América - Observatório Int. Mujeres Gitanas

kosmovisji, bisekuritate xamaski thaj nutricjaki , kaj sine inkludime le formi tradicionalni le themune narodonge thaj komunitati, mashkar aver aspekti kaj sine ande basa katal kausi la vjolencjake kaj si politiko, mamuj le zhuvljande kaj chingaren palal Manushikane Pravi.

- Te prinzhandjol kaj e vjolencja mamuj le zhuvljande Chingaritorja si politiko thaj genderoski.

2. Sekuritate thaj protokoli:

- Te chacharen thaj buxljaren o axheso thaj te thon ando kontexhto le akciji ande emergencja la protekcjake le trajoski le zhuvljange kaj ule lavtrashavde.

- Te buxlaren than chacharen e socjalno participacija le zhuvljangi andel politiki thaj programi arakhimaske, na korkorres sar primisaritorja, ama vi sar kolaboratorja ande formulacija, implementacija thaj moljaripe.

- Te vazden protokoli kovljarmaske katar riski thaj vjolacjii ande politiko keripe zhuvljango kaj sine ande situacija katar vulnerabilitate/lavtrashavipe kaj konsiderin le specificitati thaj mal kerimaski (zhuvlja kaj sine kaljarde, indigeni, kilomboli, mačharitorja romani, dromarimaske, refugjati, LBTQIAP+, zhuvlja kaj silen deficjencji, zhurnalisti, profesorja, ablokati, mashkar avrende). Akjasave protokoli musaj te oven axhesibili ande svako čhib thaj sikavde ande svako than.

- Te stabilisaren droma primisarimaske thaj bichavimaske kal reporti le zhuvljange kaj chingaren ande sa lengi diversitate, dikhindoj lenge specificitati, khetane kal servicii publikii katar socjalno arakhimaske, sekuritate publiko thaj khethane ko sistema justicjako.

- Te prinzhandjol o pravo akale zhuvljango ka lenge thema, thaj adajal te konsiderisardjol kaj le mesuri arakhimaske thaj skepimaske trobul kerdine te keren ashtipe lengo beshipe ande okola thema.

3. Koordinacija thaj presencja andel siti:

- Te oven vazdine, suportime thaj zorjarde siti axhesibili arakhimaske thaj suportoske ando kontexhto le zhuvljange kaj chingaren palal Manushikane Pravi, thaj te oven vazdine thana ande sekuritate te ashunen le reporti katar le vjolencjii politiki.

- Te buxljardjol o axheso ko suportu lovensa kal organizacjii okole zhuvljange la formacjake thaj diseminacjake katar informacjii pa o arakhipe le pravonge ande lenge

Phralipen

AMSK/Brasil & IRU South América - Observatório Int. Mujeres Gitanas

thema, sar suporto ko developmento katar metodologji producjaki katar dati thaj indexha.

- Te kerdjol jekh fundo specifiko suportoske kal organizaciji zhuvljange kaj chingaren palal Manushikane Pravi khetane ko mekanismo te len love andre thaj avri o them (publiki vaj privat) thaj jekh buxli participacija katar e civilno socjetate.

- Te zorjardjon le organizaciji katal zhuvlja komunikatorja thaj zhurnalisti.

4. Medjo thaj Parruvice Klimako

- Te kerdjol chacho o Pravo ka konsultacija anglal khetane integracija katar gendero, rat thaj etnja ande perspektiva mashkarkulturalno.

- Te prinzhandjol kaj e degradacija la lumjako khetane ka e instalacija divlo katar bare entreprenerimata ande thema tradicjonalni anel but vjolencji mamuj zhuvlja thaj raklja, sar nanajipe xamasko, polucja/pardameljaripe panjesko thaj phuvjako, vjolencji fisiki thaj sexhualni, astaripe, riski mamuj o sastipe , vi o sastipe godjako.

- Te prinzhandjol kaj o impakto katar o parruvice klimako andel gava sine potencime katar e absencja katar politiki katar developmento gavesko lače, thaj kaj akava si e kausa katar but katastrofi, merimata, biarakhimata thaj bichavimata zorasa katal populacjii bizoraleder, butivar kaljarde, thaj kaj sine le kaljarde zhuvlja kon si buter afektime.

5. Ko stato Brasili:

- Te zorjardjol o akomplimento katal deliberaciji, pakti, deklaraciji, konvencji, plani katar akciji regionalni vaj mashkarthemune, kaj pale mothovas e funkeja normativ okole komitmenti, specjal e Konvencja ka Eliminacija katar sal formi diskriminacija mamuj le zhuvljande (CEDAW), E Konvencja katar Belém do Pará; e Konvencja pe Diskriminacija Rateski (CERD); e Declaracija la Plataformaki katar Akcja anda Beijing; e Deklaracija la Plataformako anda Durban; e Deklaracija pal Pravi katal Themune Narodi, e Deklaracija pa Pravo thaj Responsabilitate le Zhenenge, Grupi thaj orgaja katar e Socjetate te promotisaren le Manushikane Pravi thaj le Fundamentalni Slobodi kaj si Prinzhande Universal.

- Te zorjardjol thaj buxljardjol o Programa Arakhimasko kal Defensorja Manushikane Pravonge, Komunikatorja thaj Enviromentalisti (PPDDH), pe struktura programatiko thaj love kaj kerel Komitmento khetane ka kreacija katar protokoli atencjake kal viktimi ande perspektiva katar gendero rat thaj etnja, pardal e buxli participacija katar e socjetate civilno, shunipe katal necesitati katar viktimi thaj marturi.

Phralipen

AMSK/Brasil & IRU South América - Observatório Int. Mujeres Gitanas

- Te elaborisardjöl thaj implementisardjöl o Plano Nacionalno Protecjako katal Defensorja katar Manushikane Pravi, Komunikatorja thaj Enviromentalisti, te garantin jehk buxli participacja socjalno.
- Te promotisardjöl e resistencia mamuj e kriminalizacija le chingarimaski le narodosko thaj katal movimenti socjalno, te promotisardjöl e defensa katal mesuri socjalni: reforma agrariani, demarkacija themenge pe titulacija , chingaripe pala pativako kher, chingaripe mamuj o ratipe etc.
- Te ratifisardjöl thaj implementisardjöl o Akordo Escazú, pe jekh perspektiva katar gendero, rat, etnja, mashkarkulturalno thaj mashkargeneracionalno.
- Te inklujisardjöl Ekonomia do Cuidado ando plano ekonomiko nacionalno.
- Te zorjardjöl thaj promotisardjöl e soberanja xamaski le themune narodongi , sar vi katal tradicionalni narodi afrikake, kilomboli thaj aver narodi thaj komunitati tradicionalni.
- Te promotisardjöl e slobodia exhprejaki sar jekh molipe biparruvimasko katar e Konstitucja Federalni katar 1988, thaj te promotisardjon politiki publiko komunikacjake kaj inkorporin le perspektivi katar gendero, rat thaj etnja, kaj roden o chingaripe mamuj o ratipe, o sexhipe thaj le stereotipi gendroske thaj rateske thaj kaj keren pativ kal multipli apertenencji le zhuvljange kaj sine defensorja.
- Te kerdjon thaj te therdjon skoli ande mal kilombola thaj themune, rodindoj o moljaripe le zhanglimasko kaj si tradicionalno, le modeli edukacjake na formalni thaj epistemologji lenge thaj le vesheske.
- Te sekuritisardjöl jekh politika katar regularizacija katal fundi, khetane ka integracija gendroski, rateski thaj etnjaki kaj trobul te ovel akompanime katar strategji protecjake individualni thaj kolektiv kontinuime.
- Te elaborisardjon plani te den titoli kal terriitorji kilomboli thaj indígeni, kaj reducisardjöl e vrjama le procesoski titulacjako. Te hramosardjöl ande akava plano o akompanimento khetane ka pashalipe thaj atencja mamuj vjolencji mamuj le zhuvlja andel terriitorji .
- Te konfrontisardjon o hate speech, e diseminacija katar stereotipi pa gendero, rat vaj etnja vaj fake news ande enviromenti virtualni , kaj si o trobusano bichavipe karing e justicja te interruptil e impunitate.

6. Axheso kaj Justicja

Phralipen

AMSK/Brasil & IRU South América - Observatório Int. Mujeres Gitanas

- Te promotisardjol e investigacjia thaj responsabilizacjia angla e justicja odolengi kaj sine responsabili pala lavtrashavimata, invasji thaj murdarimata mamuj grupi vaj defensorja katal Manushikane Pravi.

- Te garantisardjol kaj le phare vjolacjia katal Manushikane Pravi nashti oven repetime.

- Te buxljardjol thaj zorjardjol e buti katal ablokacjia narodonge thaj te buxljardjol o axheso ka e Defensoria Pública.

7. Le sistemake OJN(UN) thaj mashkarthemengi komunitate:

- Te ovel konstruktive jekh agenda positiv khetane kal governmenti te promotisardjon le perspektivi gendroske, rateske thaj etnjake, ando plano mashkarministerengo thaj mashkarsektorjalno.

- Te oven designime akciji khetane ka o sistema justicjako te azhutisaren o tromaripe odole zhuvljange kaj sine ablokati ande kasi vjolencjake mamuj zhuvljande vaj rakljande, specjal pa odoleste kaj relacijil pe kal pravi seksualni thaj reproduktivni.

- Te zorjardjon le kampagni te afrontisardjon le stigmi thaj digitalno vjolencja kaj impaktisaren pel zhuvlja-defensorja.

- Te keren buti khetane ka e Putjara Legislativ, te akharen le parlamentarjen te aven zoraleder ande defenza thaj arakhipe le pravongo katal defensorja katal Manushikane Pravi.

- Te suportisardjol o mashkarparruvipe mashkar le defensorja katal Manushikane Pravi ando Brasil thaj defensorja anda aver thema te zorjardjon le siti thaj e konstrukcja katar metodologji prevencjake la vjolencjaki mamuj le defensorja.

-Te phuterdjon thana vakerimaske mashkal defensorja kaj keren buti ande diversi temi, ande sal regioni le themeski, inklusime e organizacjia katar o II Themuno Arakhipe Zhuvljango kaj Defendin le Manushikane Pravi.

- Te suportisarel o stato Brasili e implementacjia katal rekomendacjia hramome akathe.

8. Specifiki Mesuri

- Prinzhandoj le zhanzhira dasenge andel idej dominanti adives ando Brasili, te buxljardjol e atencja kal chingarimata promotime katal kaljarde butikerutne kherende kaj suferisaren istoriki diskriminacjia basime pe rat, gendero, etnja thaj klasa, kaj si bishterde lenge chingarimata.

- Te zorjardjon le politiki publiki le zhuvljange kaj keren buti ando sexho.

Phralipen

AMSK/Brasil & IRU South América - Observatório Int. Mujeres Gitanas

- Te oven konstruktive thaj sistematische metodi prevencjake thaj primisarimaske odola zhuvljange kaj si viktimi lesbofobjake thaj konstrukcja katar mesuri te preventisardjol o lesbocídio.
- Te zorjardjon le akciji thaj politiki integracijake le zhuvljange refugime vaj migranti thaj lengo axheso ka servicii publiku laçhe ando kontexhto.
- Te oven prizhangle sar defensorja katal Manushikane Pravi thaj vi lengi diversitate kulturalno thaj linguistiko sar zhuvlja themune thaj kaljarde ando movimento.
- Te chingaren mamuj o ratipe thaj stereotipi negativi mamuj le Rromnja.
- Te zorjardjon le politiki publiku edukacijake, sastimaske thaj socjalno arakhimaske karing le zhene kaj beshen andel malja , khetane ka jekh perspektiva genderoski, rateski , etnjaki thaj vi pativ ka o territorjalimos thaj le droma lenge trajoske.
- Te zorjardjon le siti, kolektivi, organizaciji thaj aktivisti anda korin Afrikaki, thaj vi le akciji kerdine odola kherendar anda e korin Afrikaki vaj Afrika-Amerikaki.

Brasília, 19 janvari 2024

Semnosaren akava lil akala organizaciji:

ABGLT - Associação Brasileira de Gays, Lésbicas, Bissexuais, Travestis, Transexuais e Intersexos;

AGIR - Associação das Guerreiras indígenas de Rondônia

AMNB - Articulação de Organizações de Mulheres Negras Brasileiras

AMSK/Brasil - Ass. Int. Maylé Sara Kalí

ANMIGA - Articulação Nacional das Mulheres Indígenas Guerreiras da Ancestralidade

ANPROSEX - Articulação Nacional de Profissionais do Sexo

ANTRA - Associação Nacional de Travestis e Transexuais

Artigo 19 Brasil e América do Sul

ASCAMAI - Associação das Catadoras de Mangaba e Indiaroba

Associação Venezuelanos Organizados

CEDENPA - Centro de Estudos e Defesa do Negro do Pará

CEJIL - Centro pela Justiça e o Direito Internacional

CEPIA - Cidadania, Estudo, Pesquisa, Informação e Ação

CFEMEA - Centro Feminista de Estudos e Assessoria

CFNTX – Centro de Formação do(a) Negro(a) da Transamazônica e Xingu

CLADEM Brasil – Comitê da América Latina e Caribe para Defesa dos Direitos das Mulheres – Brasil

CLMP- Consórcio Lei Maria da Penha

Tamo Juntas Assessoria Multidisciplinar Gratuita para Mulheres em Situação de Violência

Coletivo Dan Eji

Coletivo Feminista de Autocuidado e Cuidado entre Defensoras de Direitos Humanos

Phralipen

AMSK/Brasil & IRU South América - Observatório Int. Mujeres Gitanas

Coletivo Margarida Alves
Coletivo de Mulheres da CONAQ
Comissão Pastoral da Terra
Comitê Brasileiro de Defensores e Defensoras de DDHH
Comitê Chico Mendes
Comitê de Defesa dos Direitos dos Povos Quilombolas de Santa Rita e Itapecuru Mirim
COMUNEMA – Coletivo de Mulheres Negras Maria-Maria
Conselho Warao Ojiduna
CONAQ – Coordenação Nacional de Articulação das Comunidades Negras Rurais Quilombolas
COSPE – Cooperação para o Desenvolvimento de Países Emergentes
Criola
Front Line Defenders
Fundo Agbara
Fundo Baobá
Fundo Brasil Direitos Humanos
Fundo Casa Socioambiental
IJRB – Instituto de Jovens Rurais do Brasil
IMENA – Instituto de Mulheres Negras do Amapá
IMUNE-MT – Instituto de Mulheres Negras do Mato Grosso
Iniciativa Mesoamericana de Mulheres Defensoras de Direitos Humanos (IMD)
Instituto Igarapé
Instituto Zé Cláudio e Maria
IRU/Union Romani South América
Justiça Global
Kuñangue Aty Guasu
MLM – Movimento de Libertação da Mulher
MMTACC – Movimento de Mulheres Trabalhadoras de Altamira Campo e Cidade
Movimento Escazu – NUPEF
MST – Movimento dos Trabalhadores Rurais Sem Terra
Organização Fanm Nwa
Portal Catarinas
Rede de Mulheres Negras do Nordeste
Rede de Mulheres Negras do Paraná
Rede de Mulheres Negras de Pernambuco
Sementes de Proteção / Movimento Nacional de Direitos Humanos
Terra de Direitos

Phralipen

AMSK/Brasil & IRU South América - Observatório Int. Mujeres Gitanas

Carta Aberta às Autoridades Brasileiras pela Vida Digna de Mulheres Defensoras de Direitos Humanos.

Exmas Autoridades,

As mulheres Defensoras de Direitos Humanos presentes no I Encontro Nacional de Mulheres Defensoras de Direitos Humanos, realizado em Brasília-DF entre os dias 17 e 19 de janeiro de 2024, cujas respectivas organizações representativas estão listadas ao final, vêm apresentar a presente Carta Aberta pela Vida Digna das Mulheres Brasileiras Defensoras de Direitos Humanos.

Considerando esses fatores, a CIDH - Comissão Interamericana de Direitos Humanos recomendou uma série de medidas aos Estados, como o fortalecimento dos órgãos estatais responsáveis pela formulação, implementação e avaliação de políticas públicas com foco em direitos humanos e que visem garantir os direitos dos grupos mais vulneráveis, bem como o fortalecimento estrutural e orçamentário do Programa de Proteção aos Defensores dos Direitos Humanos, garantindo a execução de medidas efetivas e eficazes de proteção. Essa proteção tem como objetivo assegurar a continuidade do trabalho de defensoras e defensores, que promovem, protegem e garantem os direitos humanos, e que em função de sua atuação, encontram-se em situação de maior risco, vulnerabilidade ou sofrem violação de seus direitos.

***

Evento celebrou encerramento da primeira fase do projeto “Conectando Mulheres, Defendendo Direitos”, reuniu mais de 50 representações de mulheres de organizações da sociedade civil, que propuseram a criação de uma Rede Nacional de Mulheres Defensoras de Direitos Humanos. <https://www.onumulheres.org.br/noticias/onu-mulheres-brasil-promove-i-encontro-nacional-de-mulheres-defensoras-de-direitos-humanos/>

***

A AMSK/Brasil participou dessa agenda e traz ao alcance daquelas que podem acessar um documento em romanês e assim, iniciar o entendimento sobre seus direitos em condições discutidas acima.

Cabe-nos salientar que tal iniciativa se ancora em tantas outras mundo afora e que levam a necessidade de usarmos o romanês e não perdermos a evolução e a contínua agenda global.

Neste sentido, o grupo de estudos Phralipen se junta em mais um esforço para disseminar conhecimento e trazer para perto realidades das quais o estereótipo não alcança, pois carece de realidade.

*AMSK/Brasil, IRU South América e Observatório Int. Mujeres Gitanas.
Janeiro/2024*

AMSK BRASIL

Associação Internacional Mayle Sara Kali
www.amsk.org.br